

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 2 lipca 2019 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. odmówił H. M. prawa do emerytury pomostowej.

W uzasadnieniu decyzji organ rentowy wskazał, iż wnioskodawca nie spełnił warunków określonych w art. 4 i art. 49 ustawy o emeryturach pomostowych, ponieważ nie udowodnił wykonywania po dniu 31 grudnia 2008 roku pracy w szczególnych warunkach w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy o emeryturach pomostowych, nie wykazał okresu pracy w szczególnych warunkach na dzień 1 stycznia 2009 roku wynoszącego 15 lat, jak również nie udowodnił rozwiązania stosunku pracy. Do pracy w szczególnych warunkach nie został zaliczony wnioskodawcy okres od 16 stycznia 2017 roku do 27 września 2018 roku, ponieważ pracodawca nie zgłosił wnioskodawcy jako pracownika zatrudnionego w warunkach szczególnych.

/decyzja – k. 3- akt ZUS/

Od powyższej decyzji odwołanie w ustawowym terminie wniósł H. M., wnosząc o przyznanie mu prawa do emerytury pomostowej.

Zdaniem odwołującego okres od 16 stycznia 2017 roku do 27 września 2018 roku powinien zostać zaliczony do pracy w warunkach szczególnych.

/odwołanie – k. 3, protokół k. 28-28v, e-protokół (...):05:07/

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie, podnosząc argumenty tożsame jak w zaskarżonej decyzji.

/odpowiedź na odwołanie – k. 4/

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

H. M. urodził się (...).

/okoliczność bezsporna/

W dniu 10 czerwca 2019 roku H. M. złożył wniosek o przyznanie emerytury pomostowej, wskazując we wniosku, iż pozostaje w stosunku pracy.

/wniosek – k. 22 akt ZUS/

H. M. zwolnił się z pracy w dniu 28 września 2018 roku, gdy kończył 60 lat. Kolejną pracę podjął w dniu 19 stycznia 2019 roku i od tego czasu cały czas pracuje.

/informacyjne wysłuchanie wnioskodawcy k. 28-28v, e-protokół (...):05:07 w zw. z przesłuchaniem wnioskodawcy – k. 33-33v, e-protokół (...):03:40-00:15:44/

H. M. w okresie od 14 grudnia 1981 roku do 24 października 1982 roku był zatrudniony w (...) i pracował w pełnym wymiarze czasu pracy:

- w okresie od 14 grudnia 1981 roku 31 marca 1982 roku jako robotnik do szkolenia na stanowisko konduktor,
- od 1 kwietnia 1982 roku do 24 października 1982 roku jako konduktor II kl.

/świadczenie pracy – k. 6 akt ZUS /

W okresie od 6 kwietnia 1983 roku do 1 lipca 1983 roku H. M. był zatrudniony w (...), pracując w pełnym wymiarze czasu pracy jako elektromonter.

/świadcstwo pracy – k. 7 akt ZUS /

W okresie od 16 września 1983 roku do 27 grudnia 1983 roku H. M. pracował w (...) jako konduktor II kl.

/świadcstwo pracy – k. 8 akt ZUS/

H. M. w okresie od 9 lipca 1985 roku do 15 lipca 1989 roku był zatrudniony w (...) i pracował w pełnym wymiarze czasu pracy:

- w okresie od 9 lipca 1985 roku do 31 sierpnia 1989 roku jako pracownik – szkolenie na manewrowego;
- od 1 września 1985 roku 15 lipca 1989 roku jako manewrowy.

/świadcstwo pracy – k.9 akt ZUS/

W okresie od 31 grudnia 1993 roku do 31 sierpnia 2003 roku H. M. był zatrudniony w (...) spółka z o.o. (...) Zakład (...) jako manewrowy.

/świadcstwo pracy – k. 10, k. 13/

W okresie od 16 sierpnia 1990 roku do 15 czerwca 1992 roku H. M. był zatrudniony w (...) S.A. z siedzibą w S. na stanowisku robotnik przeładunkowy. W okresie od 16 czerwca 1992 roku do 31 października 1993 roku H. M. był zatrudniony w (...) S.A. z siedzibą w S. na stanowisku manewrowy.

/świadcstwo pracy w warunkach szczególnych lub o szczególnym charakterze – k. 26/

Na podstawie kolejno zawieranych umów o pracę tymczasową zawartych z (...) Sp z o.o. z siedzibą w S. w okresie od 16 stycznia 2017 roku do 27 września 2018 roku H. M. świadczył na pełen etat pracę na rzecz (...) Sp. z o.o., początkowo na stanowisku operator młynu, a potem na stanowisku mechanika młynowego.

/ umowy o pracę, świadectwa pracy - akta pracownicze (załącznik)/

Spółka (...) sp. z o.o. zajmuje się wyrobieniem granulatu do podzespołów – do jego wytworzenia używa się różnego rodzaju chemii, między innymi amoniaku czy kobaltu.

/informacyjne wysłuchanie wnioskodawcy k. 28-28v, e-protokół (...):05:07 w zw. z przesłuchaniem wnioskodawcy – k. 33-33v, e-protokół (...):03:40-00:15:44/.

Do zadań H. M. należało szykowanie maszyny. Wnioskodawca rozkręcał młyn, a następnie wlewał do środka 5 ton wody i 5 ton granulatu. Następnie włączał urządzenie na godzinę, a po tym czasie pobierał próbkę otrzymanej masy, którą przekazywał do laboratorium. Po jej zbadaniu otrzymywał informację, co należy dodać do masy. Następnie włączał maszynę na kolejne dwie godziny. Po zakończeniu wychodziła rzadka masa, podobna do żelaza. H. M. nie zajmował się rozładunkiem, robiła to inna osoba. Następnie przygotowywał młyn do kolejnej produkcji.

/informacyjne wysłuchanie wnioskodawcy k. 28-28v, e-protokół (...):05:07 w zw. z przesłuchaniem wnioskodawcy – k. 33-33v, e-protokół (...):03:40-00:15:44/.

Pracodawca nie zgłaszał do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, że H. M. wykonuje pracę w warunkach szczególnych.

/okoliczność bezsporna./

Obecnie H. M. pracuje jako pracownik placowy i nie wykonuje pracy w szczególnych warunkach.

/informacyjne wysłuchanie wnioskodawcy k. 28-28v, e-protokół (...):05:07 w zw. z przesłuchaniem wnioskodawcy – k. 33-33v, e-protokół (...):03:40-00:15:44.

H. M. posiada ogólny staż pracy wynoszący 33 lata 5 miesięcy i 24 dni oraz staż pracy w warunkach szczególnych wynoszący 16 lat 3 miesiące i 10 dni.

/wyliczenie – decyzja ZUS/

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie zgromadzonej w sprawie dokumentacji związanej z przebiegiem zatrudnienia wnioskodawcy oraz dowodu z przesłuchania wnioskodawcy. Zgromadzone dokumenty oraz zeznania wnioskodawcy nie budzą wątpliwości, co do ich wiarygodności, znajdują potwierdzenie w załączonej dokumentacji osobowej i stanowią tym samym wiarygodne źródło dowodowe.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie jest niezasadne.

Zgodnie z art. 4 ustawy z dnia 19 grudnia 2008 r. o emeryturach pomostowych (tekst jednolity Dz. U. z 2018, poz. 1924) prawo do emerytury pomostowej, z uwzględnieniem art. 5-12, przysługuje pracownikowi, który spełnia łącznie następujące warunki:

- 1) urodził się po dniu 31 grudnia 1948 r.;
- 2) ma okres pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze wynoszący co najmniej 15 lat;
- 3) osiągnął wiek wynoszący co najmniej 55 lat dla kobiet i co najmniej 60 lat dla mężczyzn;
- 4) ma okres składkowy i nieskładkowy, ustalony na zasadach określonych w art. 5-9 i art. 11 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, wynoszący co najmniej 20 lat dla kobiet i co najmniej 25 lat dla mężczyzn;
- 5) przed dniem 1 stycznia 1999 roku wykonywał prace w szczególnych warunkach lub prace w szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy lub art. 32 i art. 33 ustawy o emeryturach i rentach z FUS;
- 6) po dniu 31 grudnia 2008 roku wykonywał pracę w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, w rozumieniu art.3 ust.1 i 3;
- 7) nastąpiło z nim rozwiązanie stosunku pracy.

Prawo do emerytury pomostowej zgodnie z art. 49 ustawy o emeryturach pomostowej przysługuje również osobie, która:

- 1) po dniu 31 grudnia 2008 r. nie wykonywała pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3;
- 2) spełnia warunki określone w art. 4 pkt 1-5 i 7 i art. 5-12;
- 3) w dniu wejścia w życie ustawy miała wymagany w przepisach, o których mowa w pkt 2, okres pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, **w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3.**

Przesłanki wymienione w cytowanych przepisach muszą być spełnione łącznie. Oznacza to, że brak choćby jednego z tych warunków powoduje niemożność nabycia uprawnień emerytalnych, na co zwrócił uwagę m.in. Sąd Apelacyjny we Wrocławiu w wyroku z dnia 26 kwietnia 2012r. (sygn. akt III AUa 252/12) oraz Sąd Apelacyjny w Łodzi w wyroku z dnia 18 lipca 2013r. (sygn. akt III AUa 1664/12).

W rozpatrywanej sprawie bezsporne było, że H. M. na dzień złożenia wniosku o emeryturę pomostową, jak również w dacie wyrokowania, wciąż pozostawał w zatrudnieniu. Okoliczność tę wnioskodawca wskazał we wniosku o przyznanie emerytury pomostowej, jak również przyznał przed Sądem. W związku z tym nie została spełniona przesłanka z art. 4 pkt 7 oraz z art. 49 w związku z art. 4 pkt 7 ustawy o emeryturach pomostowych.

Wobec powyższego, niezależnie od spełnienia przez ubezpieczonego innych warunków określonych w art. 4 bądź w art. 49 ustawy o emeryturach pomostowych, pozytywne rozstrzygnięcie i dokonanie zmiany zaskarżonej decyzji nie było możliwe. Pozostawanie przez ubezpieczonego w stosunku pracy stanowi samodzielny i negatywny przesłankę niemożliwości przyznania mu prawa do emerytury pomostowej.

Już z tego tylko względu odwołanie wnioskodawcy nie zasługiwało na uwzględnienie.

Jedynie na marginesie wskazać należy, iż w odniesieniu do wnioskodawcy nie został spełniony także warunek określony w art. 4 pkt 6 ustawy o emeryturach pomostowych – wnioskodawca nie wykazał bowiem, by po dniu 31 grudnia 2008 roku wykonywał pracę w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze w rozumieniu analizowanej ustawy.

Wnioskodawca – na którym spoczywał w tym zakresie ciężar dowodu - nie wykazał bowiem, że organ rentowy błędnie nie zaliczył do okresu pracy w szczególnych warunkach okresu zatrudnienia od 16 stycznia 2017 roku do 27 września 2018 roku.

Przypomnieć należy, iż prace w szczególnych warunkach – zgodnie z art. 3 ust 1 ustawy o emeryturach pomostowych - to prace związane z czynnikami ryzyka wymienionymi w art. 3 ust 2 ustawy, które z wiekiem mogą z dużym prawdopodobieństwem spowodować trwałe uszkodzenie zdrowia, wykonywane w szczególnych warunkach środowiska pracy, determinowanych siłami natury lub procesami technologicznymi, które mimo zastosowania środków profilaktyki technicznej, organizacyjnej i medycznej stawiają przed pracownikami wymagania przekraczające poziom ich możliwości, ograniczony w wyniku procesu starzenia się jeszcze przed osiągnięciem wieku emerytalnego, w stopniu utrudniającym ich pracę na dotychczasowym stanowisku; wykaz prac w szczególnych warunkach określa załącznik nr 1 do ustawy.

Prace o szczególnym charakterze to prace wymagające szczególnej odpowiedzialności oraz szczególnej sprawności psychofizycznej, których możliwość należytego wykonywania w sposób niezagrażający bezpieczeństwu publicznemu, w tym zdrowiu lub życiu innych osób, zmniejsza się przed osiągnięciem wieku emerytalnego na skutek pogorszenia sprawności psychofizycznej, związanego z procesem starzenia się; wykaz prac o szczególnym charakterze określa załącznik nr 2 do ustawy. (art. 3 ust. 3)

Za pracowników wykonujących prace w szczególnych warunkach uważa się pracowników wykonujących po dniu wejścia w życie ustawy, w pełnym wymiarze czasu pracy, prace, o których mowa w ust. 1 i 3 (ust.4,5 art. 3).

Za pracowników wykonujących prace w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze uważa się również osoby wykonujące przed dniem wejścia w życie ustawy prace w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 lub art. 32 i art. 33 ustawy o emeryturach i rentach z FUS. (ust.7)

Wykazy prac o szczególnym charakterze oraz prac w szczególnych warunkach stanowią załączniki nr 1 i 2 do ustawy pomostowej.

W toku postępowania wnioskodawca nie wykazał, by wykonywana przez niego we wskazanym okresie (od 16.01.2017 roku do 27 września 2018 roku) praca odpowiadała któremukolwiek z punktów wskazanych załączników. Podkreślić należy, iż pracodawca nie zgłosił ubezpieczonego do ZUS jako pracownika wykonującego prace w warunkach szczególnych w rozumieniu ustawy o emeryturach pomostowych, mimo, iż wystawił zaświadczenie, że taką pracę wykonywał. Określony w umowie rodzaj pracy (mechanik – młynowy, operator młyna) nie odpowiada żadnemu z rodzajów pracy określonych w poszczególnych punktach wskazanych wykazów. Także wskazany w zeznaniach

wnioskodawcy opis konkretnych czynności podejmowanych w ramach wykonywanej pracy nie pozwolił na ustalenie, by była to praca w szczególnych warunkach w rozumieniu aktualnie obowiązujących przepisów. Sam wnioskodawca nie wskazywał zaś nawet, którego z punktów wykazu miałyby dotyczyć wykonywana przez niego praca, jak również nie zgłosił żadnych wniosków dowodowych w celu wykazania świadczenia po 31 grudnia 2008 roku pracy w warunkach szczególnych. W szczególności nie wykazał, iż wykonywał pracę w postaci prac bezpośrednio przy zalewaniu form odlewniczych, transportowaniu naczyń odlewniczych z płynnym, rozgrzanym materiałem (żeliwo, staliwo, metale nieżelazne i ich stopy), prace bezpośrednio przy obsłudze wielkich pieców oraz pieców stalowniczych lub odlewniczych./zał. 1 do ustawy o emeryturach pomostowych pkt. 4 i 6/

W rozpatrywanej sprawie w świetle zgromadzonego materiału dowodowego brak było zatem podstaw do stwierdzenia, że wnioskodawca wykonywał pracę w warunkach szczególnych lub o szczególnym charakterze w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy o emeryturach pomostowych po 31 grudnia 2008 r., a zatem wnioskodawca nie spełnił przesłanki wskazanej w art. 4 pkt 6 ustawy o emeryturach pomostowych.

Brak było zatem podstaw do przyznania emerytury pomostowej na podstawie art. 4 analizowanej ustawy.

W takiej sytuacji uprawnień do emerytury wnioskodawcy należało poszukiwać w art. 49 ustawy o emeryturach pomostowych. Prawo wnioskodawcy do emerytury pomostowej zależy zatem od spełnienia warunków określonych w art. 4 pkt 1-5 i 7 i art. 5-12 ustawy oraz posiadania na dzień 1 stycznia 2009r. wymaganego co najmniej 15-letniego okresu pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, ale w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy.

Podkreślić należy, iż warunkiem skutecznego ubiegania się o emeryturę pomostową w świetle wykładni językowej art. 4 i art. 49 ustawy z 2008 r. o emeryturach pomostowych, jest legitymowanie się określonym stażem pracy w warunkach szczególnych lub w szczególnym charakterze (w rozumieniu ustawy o emeryturach pomostowych lub dotychczasowych przepisów) oraz kontynuowanie pracy w tych warunkach po wejściu w życie ustawy, a więc po dniu 1 stycznia 2009 r. W przypadku kiedy osoba ubiegająca się o to świadczenie nie kontynuuje pracy w warunkach szczególnych lub szczególnym charakterze i legitymuje się w związku z tym jedynie stażem pracy "szczególnej" według poprzednio obowiązujących przepisów, może nabyć prawo do "nowego" świadczenia jedynie wówczas, gdy dotychczasowy staż pracy (okres prac) można kwalifikować jako prace w warunkach szczególnych w rozumieniu dziś obowiązujących przepisów (art. 3 ust. 1 ustawy) lub o szczególnym charakterze (art. 3 ust. 3 ustawy). Innymi słowy brak podstaw prawnych do przyznania emerytury pomostowej ubezpieczonemu, którego dotychczasowy okres pracy w warunkach szczególnych lub w szczególnym charakterze, dziś nie może być tak kwalifikowany (tak: wyroku Sądu Najwyższego z dnia 13 marca 2012 r., sygn. akt II UK 164/11, wyrok Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu z dnia 2 kwietnia 2014 r., III AUa 2302/13).

W świetle okoliczności faktycznych niniejszej sprawy wynika wprawdzie, że na dzień 1 stycznia 2009 roku wnioskodawca legitymował się wymaganym 15-letniego okresu pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze (organ rentowy uznał, iż wnioskodawca świadczył pracę w szczególnych warunkach przez okres 16 lat 3 miesięcy i 10 dni), to jednak nie sposób uznać tych prac za prace w szczególnych warunkach, czy też w szczególnym charakterze w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy o emeryturach pomostowych, a tylko wówczas możliwym byłoby przyznanie mu prawa do emerytury pomostowej. Już pobieżna analiza zgromadzonych w aktach organu rentowego świadectw pracy wnioskodawcy wskazuje, iż jedynie część tego okresu może być uznana za pracę w warunkach szczególnych w rozumieniu załączników nr 1 i 2 do ustawy. Wnioskodawca wykonywał bowiem przed 2009 rokiem pracę manewrowego, konduktora oraz robotnika przeładunkowego, natomiast tylko pierwszy rodzaj pracy wymieniony został w załączniku nr 2 do ustawy - prace bezpośrednio przy ustawianiu drogi przebiegu pociągów i pojazdów metra (dyżurny ruchu, nastawniczy, **manewrowy**, ustawiacz, zwrotniczy, rewident taboru bezpośrednio potwierdzający bezpieczeństwo pociągu, dyspozytor ruchu metra, dyżurny ruchu i stacji metra) (pkt 6). Wśród wymienionych w „nowych” wykazach rodzajów pracy brak jest zaś innych z wykonywanych przez wnioskodawcę prac, co wykluczało możliwość zaliczenia okresu zatrudnienia na stanowisku konduktora (od 14 grudnia 1981 roku do 24 października 1982 roku, od 16 września 1983 roku do 27 grudnia 1983 roku) czy pracy w okresie od 16 sierpnia

1990 roku do 15 czerwca 1992 roku na stanowisku robotnika przeładunkowego. Sam okres pracy na stanowisku manewrowego nie wynosił zaś wymaganego okresu 15 lat.

Wnioskodawca nie spełniał zatem przesłanki określonej w art. 49 pkt 3 ustawy o emeryturach pomostowych, co dodatkowo – obok niespełnienia warunku rozwiązania stosunku pracy - wykluczało przyznanie emerytury także na tej podstawie.

Reasumując, wnioskodawca nie spełnia przesłanek do uzyskania prawa do emerytury pomostowej wymienionych w art.4 ani w art.49 ww. ustawy emeryturach pomostowych i Sąd na podstawie art.477¹⁴§1 k.p.c. oddalił odwołanie.